

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-81-T

Datum: 12. januar 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Bakone Justice Moloto, predsedavajući
sudija Pedro David
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. januara 2010.

TUŽILAC

protiv

MOMČILA PERIŠIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO TREĆEM ZAHTEVU ZA FORMALNO PRIMANJE NA ZNANJE
ČINJENICA RELEVANTNIH ZA BAZU ZLOČINA U VEZI SA SARAJEVOM**

Tužilaštvo:

g. Mark Harmon

g. Daniel Saxon

Obrana:

g. Novak Lukić

g. Gregory Guy-Smith

Prevod

PRETRESNO VEĆE I (dalje u tekstu: Pretresno veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po javnom "Trećem zahtevu za formalno primanje na znanje činjenica relevantnih za bazu zločina u vezi sa Sarajevom, s Dodatkom" (dalje u tekstu: Zahtev), podnetom 15. decembra 2009. godine. Pretresno veće ovim donosi svoju Odluku.

A. Argumentacija

1. Tužilaštvo

1. Tužilaštvo u Zahtevu traži od Pretresnog veća da na osnovu pravila 89(C) i 94(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) formalno primi na znanje 113 činjenica navedenih u Dodatku Zahtevu (dalje u tekstu: predložene činjenice), o kojima je presuđeno u Prvostepenoj i Drugostepenoj presudi u predmetu *Dragomir Milošević*.¹

2. Tužilaštvo tvrdi da predložene činjenice ispunjavaju kriterijume prihvatljivosti na osnovu pravila 94(B).² Konkretno, Tužilaštvo tvrdi da predložene činjenice jesu konstatacije na kojima se zasniva osuđujuća presuda Dragomiru Miloševiću, koji je bio komandant Sarajevsko-romanijskog korpusa (dalje u tekstu: SRK) Vojske Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS).³

3. Tužilaštvo tvrdi da prihvatanje predloženih činjenica ne bi bilo u suprotnosti s pravom Momčila Perišića (dalje u tekstu: optuženi) na pravično suđenje, budući da će tužilaštvo i dalje snositi teret dokazivanja krivice optuženog i da će odbrana i dalje imati mogućnost da ospori te dokaze.⁴ Tužilaštvo dodaje da bi formalno primanje na znanje predloženih činjenica obezbedilo doslednost prakse Međunarodnog suda i pospešilo ekspeditivnost postupka.⁵

¹ Zahtev, par. 1. V. *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Presuda, 12. decembar 2007. godine (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*), *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Presuda, 12. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*).

² Zahtev, par. 5-21.

³ Zahtev, par. 1, 15.

⁴ Zahtev, par. 16-17.

⁵ Zahtev, par. 18-20.

Prevod

2. Odbrana

4. Dana 29. decembra 2009. godine, odbrana je podnela javni "Odgovor na Treći zahtev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica relevantnih za bazu zločina u vezi sa Sarajevom" (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem je prigovorila na to što je Zahtev podnet u ovoj fazi postupka, praktično na kraju glavnog izvođenja dokaza tužilaštva.⁶ Odbrana tvrdi da je nekoliko svedoka tužilaštva već svedočilo o činjenicama čije uvrštavanje tužilaštvo traži u Zahtevu, što dodavanje tih zaključaka o činjeničnom stanju čini "redundantnim i protivnim načelima sudske ekonomičnosti".⁷

5. Pored toga, odbrana tvrdi da je tužilaštvo "propustilo ili se opredelilo da ne izvodi dokaze o velikom broju pitanja koje sada podnosi kao činjenice o kojima je već presuđeno".⁸ Odbrana tvrdi da joj je zbog toga neprimereno uskraćena prilika da o tim pitanjima unakrsno ispita svedoke tužilaštva.⁹ Odbrana tvrdi da neblagovremeno podnošenje činjenica o kojima je već presuđeno u stvari predstavlja taktiku tužilaštva za "ispravljanje manjkavosti" iz glavnog izvođenja dokaza tužilaštva.¹⁰ Prema rečima odbrane, ukoliko Pretresno veće formalno primi na znanje predložene činjenice, odbrana neće imati drugog izbora nego da tokom svog izvođenja dokaza iznese afirmativne pobijajuće dokaze, jer, kako navodi, nije bila u mogućnosti da svedoke tužilaštva unakrsno ispita o tim činjenicama.¹¹ Odbrana tvrdi da bi se prihvatanjem predloženih činjenica tužilaštva premestio teret dokazivanja i prekršilo pravo optuženog na pravično suđenje.¹²

6. Odbrana dodaje da Pretresno veće treba da odbije formalno primanje na znanje, čak ako su i zadovoljeni uslovi koji su za njega potrebni, pošto ono ne bi služilo interesu pravde već bi podrilo pravo optuženog na pravično i ekspeditivno suđenje.¹³

7. Osim toga, odbrana tvrdi da je tužilaštvo bilo dužno da u svoj spisak predloženih činjenica uvrsti četiri "incidenta iz priloga" u vezi s kojima je Dragomir Milošević oslobođen

⁶ Odgovor, par. 4, 6.

⁷ Odgovor, par. 6.

⁸ Odgovor, par. 8.

⁹ *Ibid.*

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ *Ibid.*

¹² *Ibid.*

¹³ Odgovor, par. 9.

Prevod

krivice.¹⁴ Odbrana tvrdi da Pretresno veće, ukoliko odobri Zahtev, treba formalno da primi na znanje i te potencijalno oslobađajuće dokaze.¹⁵

8. Naposljetku, odbrana iznosi materijalnopравни prigovor na uvrštavanje predloženih činjenica br. 63, 93, 102, 110, 111 i 113, na temelju toga što su te činjenici u suštini pravne prirode.¹⁶

B. Merodavno pravo

9. Pravilo 94(B) Pravilnika predviđa sledeće:

Na zahtev jedne od strana ili *proprio motu* pretresno veće može, nakon što sasluša strane, odlučiti da formalno primi na znanje činjenice o kojima je presuđeno ili dokumentarne dokaze iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom koji se odnose na pitanja koja su sporna u tekućem sudenju.

10. Pretresno veće je u svojoj nedavnoj "Odluci po zahtevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u vezi sa Sarajevom" (dalje u tekstu: Odluka o činjenicama o kojima je presuđeno u vezi sa Sarajevom), donetoj 26. juna 2008. godine, opširno izložilo ustaljenu praksu Međunarodnog suda u vezi s formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je presuđeno.¹⁷

C. Diskusija

1. Preliminarna pitanja

11. Na početku, Pretresno veće će se pozabaviti prigovorom odbrane da je Zahtev podnet pri kraju glavnog izvođenja dokaza tužilaštva. Pretresno veće napominje da ni Statut Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) ni Pravilnik ne sprečavaju neku stranu u postupku da zahtev za formalno primanje na znanje podnese u kasnoj fazi izvođenja svojih dokaza. Čini se da nema ni sudske prakse koja potkrepljuje tu tvrdnju odbrane.¹⁸ U stvari, pravilo 85

¹⁴ Odgovor, par. 10, gde se upućuje na priloge A-4, A-7, B-7 i B-12.

¹⁵ Odgovor, par. 10, 12-b.

¹⁶ Odgovor, par. 10, 12-c.

¹⁷ V. *Tužilac protiv Momčila Perišića*, IT-04-81-PT, Odluka po zahtevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u vezi sa Sarajevom, 26. jun 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka o činjenicama o kojima je presuđeno u vezi sa Sarajevom).

¹⁸ Naprotiv, Pretresno veće u predmetu *Hadžihasanović* razmatralo je zahtev za formalno primanje na znanje na osnovu merituma, nakon što su i tužilaštvo i odbrana završili izvođenje svojih dokaza. V. *Tužilac protiv*

Prevod

konkretno propisuje da tužilaštvo može da predoči dokaze tokom glavnog izvođenja svojih dokaza ili u postupku replike, dok optuženi može da predoči dokaze tokom izvođenja dokaza odbrane ili u postupku duplike.

12. Pored toga, Pretresno veće podseća na to da "[s]amo činjenice iz presude protiv koje nije uložena žalba ili po kojima je zaključen žalbeni postupak mogu se uistinu smatrati 'činjenicama o kojima je presuđeno' u smislu pravila 94(B)".¹⁹ Pretresno veće stoga napominje da nijedan zahtev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno vezanih za predmet *Dragomir Milošević* ne bi mogao biti razmatran u mnogo ranijoj fazi postupka imajući u vidu činjenicu da je Drugostepena presuda u predmetu *Dragomir Milošević* doneta 12. novembra 2009. godine. S obzirom na to, Pretresno veće zaključuje da je Zahtev podnet blagovremeno, nešto više od mesec dana otkako je Žalbeno veće donelo svoju Presudu.

13. Pretresno veće se ne slaže s tvrdnjom odbrane da je zakasnelim podnošenjem Zahteva ugroženo pravo optuženog na pravično suđenje jer je odbrana onemogućena da unakrsno ispita svedoke tužilaštva koji su već svedočili u vezi s dotičnim događajima. Pretresno veće podseća da pravo na unakrsno ispitivanje nije apsolutno²⁰ i dalje napominje da odbrana nije navela koja su to materijalnopravna činjenična pitanja iz predloženih činjenica bila pitanja koja je tokom unakrsnog ispitivanja mogla da ospori da su bila izvedena putem svedoka. Prema tome, odbrana nije potkrepila svoju tvrdnju da bi formalno primanje na znanje predloženih činjenica ugrozilo pravo optuženog na pravično suđenje zato što je Zahtev kasno podnet.

14. Pretresno veće takođe podseća da je u praksi Međunarodnog suda čvrsto uvreženo da se formalnim primanjem na znanje izvesnih činjenica na osnovu pravila 94(B) ne prebacuje

Envera Hadžihasanovića i drugih, predmet br. IT-01-47-T, Odluka po zahtjevu branilaca optuženih Hadžihasanovića i Kubure od 20. januara 2005. u vezi s formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je presuđeno u drugim predmetima, 14. april 2005. godine.

¹⁹ *Tužilac protiv Zorana Kupreškića i drugih*, predmet br. IT-95-16-A, Odluka po prijedlozima Drage Josipovića, Zorana Kupreškića i Vlatka Kupreškića da se prihvate dodatni dokazi u skladu s pravilom 115 i o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno u skladu s pravilom 94(B), 8. maj 2001. godine, par. 6 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Kupreškić i drugi*). V. takođe *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T, Odluka po trećem i četvrtom zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 24. mart 2005. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), par. 14; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-PT, Odluka po zahtjevu za primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno na osnovu pravila 94(B), 14. mart 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Prlić i drugi*), par. 12 i 15.

²⁰ *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-AR73.2, Odluka po žalbi na odluku Pretresnog veća u vezi sa iskazom svedoka Milana Babića, 14. septembar 2006. godine, par. 12-13.

Prevod

teret dokazivanja, pošto “[ta procedura] ima za posledicu samo oslobađanje tužilaštva prvobitnog tereta predočavanja dokaza o datom pitanju; odbrana potom može da ospori to pitanje tako što će izvesti pouzdane i uverljive dokaze o suprotnom”.²¹ Konačni teret uveravanja takođe snosi tužilaštvo.²² Shodno tome, Pretresno veće će razmotriti Zahtev na osnovu merituma, bez obzira na činjenicu da ga je tužilaštvo podnelo pred kraj glavnog izvođenja svojih dokaza.

15. Pored toga, Pretresno veće odbija da u ovoj fazi donese odluku po zahtevu odbrane za prihvatanje presuđenih činjenica zajedno sa četiri “incidenta iz priloga” u vezi s kojima je Dragomir Milošević oslobođen krivice. Ukoliko odbrana želi da Pretresno veće formalno primi na znanje neke konkretne činjenice, ona treba da se pridržava odgovarajuće procedure i podnese zahtev za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i u njemu argumentuje kako te dodatne činjenice zadovoljavaju kriterijume prihvatljivosti iz pravila 94(B). Uz to, Pretresno veće napominje da tužilaštvo ima obavezu da *obelodani* potencijalno oslobađajuće dokaze koje poseduje, ali ne i obavezu da kao dokaze *podnese* činjenice o kojima je već presuđeno iz neke presude Međunarodnog suda koja je podneta kao javna i stoji na raspolaganju odbrani.

16. Pretresno veće će sada razmotriti da li su zadovoljeni sledeći kriterijumi za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno.

2. Predložena činjenica mora da bude jasna, konkretna i prepoznatljiva

17. Činjenica čije se formalno primanje na znanje traži mora da bude jasna, konkretna i prepoznatljiva u originalnim zaključcima.²³ Konkretno, sve predložene činjenice o kojima je presuđeno bi trebalo shvatiti u kontekstu presude "uz konkretno navedeno mesto koje se spominje u presudi i period na koji se odnosi optužnica u datom predmetu".²⁴ Iz toga proizlazi da, kada su predložene činjenice o kojima je presuđeno nedovoljno jasne čak i u svom

²¹ *Tužilac protiv Eduarda Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-AR73(C), Odluka po interlokutornoj žalbi tužioca na Odluku u vezi s formalnim primanjem na znanje, 16. jun 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Karemera i drugi*), par. 42.

²² *Ibid.*

²³ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 14. V. takođe Odluka u predmetu *Prić*, par. 12; *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka po zahtjevu optužbe za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno i dokumentarnih dokaza, 19. decembar 2003. godine, par. 16.

²⁴ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 14, fusnota 44.

Prevod

originalnom kontekstu, Pretresno veće ne bi trebalo da ih formalno primi na znanje.²⁵ Ukoliko predložena činjenica sadrži samo manju netačnost ili nejasnoću, Pretresno veće može da upotrebi svoje diskreciono pravo i koriguje tu netačnost ili nejasnoću.²⁶

18. Pretresno veće zaključuje da sve predložene činjenice ispunjavaju te uslove.²⁷

3. Predložene činjenice moraju da budu pertinentne i relevantne za predmet

19. Predložene činjenice moraju da budu relevantne za neko pitanje o kom se raspravlja u tekućem postupku. Kako je napomenulo Žalbeno veće: "Pravilo 94 Pravidnika nije mehanizam koji se može primenjivati kako bi se zaobišao uobičajen uslov relevantnosti i tako zatrpao spis pitanjima koja inače ne bi bila prihvaćena".²⁸

20. U "Drugoj izmenjenoj optužnici" od 5. februara 2008. godine (dalje u tekstu: Optužnica) navodi se da je Dragomir Milošević bio podređen ovom optuženom i da je Milošević rukovodio kampanjom granatiranja civilnih područja u Sarajevu i snajperskih dejstava na tim područjima u periodu od 10. avgusta do novembra 1995. godine.²⁹ Prema tome, Pretresno veće se uverilo da su sve predložene činjenice relevantne za optužbe protiv ovog optuženog vezane za navodne zločine u Sarajevu.

4. Predložene činjenice ne smeju da sadrže nikakve zaključke ili kvalifikacije koji su suštinski pravnog karaktera

21. Predložene činjenice ne smeju da sadrže nikakve zaključke ili kvalifikacije koji su suštinski pravnog karaktera. Drugim rečima, one moraju da predstavljaju zaključke pretresnog ili Žalbenog veća o činjeničnom stanju.³⁰ Opšte uzev, zaključci vezani za *actus reus* ili *mens*

²⁵ *Ibid.*

²⁶ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presuđeno s Dodatkom, 26. septembar 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović i drugi*), par. 7.

²⁷ Pretresno veće napominje da upućivanje na predloženu činjenicu 89 sadrži štamparsku grešku i da treba da se poziva na paragraf 803, a ne 802 Prvostepene presude u predmetu *Milošević*.

²⁸ *Tužilac protiv Momira Nikolića*, predmet br. IT-02-60/1-A, Odluka po zahtjevu žalioaca za formalno primanje na znanje, 1. april 2005. godine, par. 17.

²⁹ V. Optužnica, par. 39-d, 41-43.

³⁰ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, IT-98-29-AR73.1, Odluka po interlokutornim žalbama na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno i tužiocu katalogu činjenica o kojima su se strane složile, 26. jun 2007. godine, par. 19-22; Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 15.

Prevod

rea počinioca nekog krivičnog dela smatraju se zaključcima o činjeničnom stanju.³¹ Prilikom utvrđivanja da li neka predložena činjenica zaista predstavlja zaključak o činjeničnom stanju, uočeno je da "mnogi zaključci imaju pravni aspekt, ako se taj izraz shvati u širokom smislu. Stoga je u svakom pojedinom slučaju potrebno ustanoviti da li predložena činjenica sadrži zaključke ili kvalifikacije koje su suštinski pravne prirode i koje se, stoga, moraju isključiti".³²

22. Odbrana se protivi prihvatanju predloženih činjenica 63, 93, 102, 110, 111 i 113 na osnovu toga što su te činjenice suštinski pravne prirode, bez daljeg obrazloženja.³³

23. Predložena činjenica 63 glasi: "Derviša Selmanović bila je civil".³⁴ Pretresno veće zaključuje da je to, na prvi pogled, prihvatljiva činjenična tvrdnja. Međutim, Pretresno veće će dole u tekstu razmotriti prihvatljivost ove predložene činjenice, u svetlu diskusije koja prethodni tom zaključku u Prvostepenoj presudi u predmetu *Milošević*.

24. Predložena činjenica 93 glasi: "Dragomir Milošević je od 10. avgusta do 21. novembra 1995. godine bio nadređen vojnicima SRK, uključujući snajperiste, i imao je efektivnu kontrolu nad njima".³⁵ Pretresno veće zaključuje da pojam "efektivne kontrole" nad vojnicima predstavlja prvenstveno pravnu kvalifikaciju, pa stoga rediguje predloženu činjenicu 93 kako sledi: "Dragomir Milošević je od 10. avgusta do 21. novembra 1995. godine bio nadređen pripadnicima SRK, uključujući snajperiste".

25. Predložena činjenica 110 glasi: "Dragomir Milošević je rukovodio i komandovao svojim vojnicima, koji su sprovodili kampanju snajperskih dejstava i granatiranja".³⁶ Pretresno veće smatra da predložena činjenica 110 ispunjava traženi kriterijum.

26. Predložena činjenica 102 glasi: "Vojna policija SRK nije izvršila istragu po navodima o ratnim zločinima koje su počinile snage SRK".³⁷ Pretresno veće se ne slaže s prigovorom odbrane i zaključuje da je predložena činjenica 102 prihvatljiva.

³¹ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 15.

³² *Ibid.*

³³ Odgovor, par. 10, 12-c.

³⁴ Zahtev, Dodatak, gde se citira Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 366, Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 199.

³⁵ Zahtev, Dodatak, gde se citira Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 281.

³⁶ Zahtev, Dodatak, gde se citira Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 966.

³⁷ Zahtev, Dodatak, gde se citira Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 865.

Prevod

27. Naposljetku, predložene činjenice 111, odnosno 113, glase: "Granatiranje Sarajeva bilo je nasumično i cilj mu je bio da dovede do što većeg broja žrtava";³⁸ i "Postojao je obrazac granatiranja i snajperskih dejstava, koji je Dragomir Milošević osmislio i sproveo dok je služio kao komandant SRK".³⁹ Pretresno veće zaključuje da su ove činjenice prihvatljive, jer se činjenice vezane za *actus reus* ili *mens rea* navedenog izvršioca zločina obično smatraju zaključcima o činjeničnom stanju.⁴⁰

28. Pretresno veće smatra da sve ostale predložene činjenice ispunjavaju traženi kriterijum.

5. Predložena činjenica ne sme da se zasniva na nekom sporazumu između strana u prvobitnom postupku

29. Predložene činjenice moraju biti "presuđene" i ne smeju se zasnivati na nekom sporazumu između strana u prvobitnom postupku, kao što je sporazum o izjašnjavanju o krivici na osnovu pravila 62*bis* i 62*ter* ili sporazum između strana u postupku o činjeničnim pitanjima u skladu s pravilom 65*ter*(H).⁴¹ Pretresno veće zaključuje da je ovaj kriterijum zadovoljen.

6. Predložena činjenica ne sme biti predmet postupka preispitivanja po žalbi koji je u toku

30. "Samo činjenice iz presude protiv koje nije uložena žalba ili po kojima je zaključen žalbeni postupak mogu se uistinu smatrati 'činjenicama o kojima je presuđeno' u smislu pravila 94(B)".⁴² Predložene činjenice nisu pobijene u žalbenom postupku i one ispunjavaju ovaj uslov.

7. Predložena činjenica ne sme da se odnosi na dela, ponašanje ili mentalno stanje optuženog

31. Pretresno veće mora da odbije formalno primanje na znanje svake navedene činjenice o kojoj je presuđeno, a koja se odnosi na dela, ponašanje i mentalno stanje optuženog. Dva faktora opravdavaju to "potpuno isključenje". Kao prvo, uspostavljanje "ravnoteže između

³⁸ Zahtev, Dodatak, gde se citira Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 971.

³⁹ Zahtev, Dodatak, gde se citira Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 978.

⁴⁰ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 15.

⁴¹ Odluka u predmetu *Popović*, par. 11; Odluka o činjenicama o kojima je presuđeno u vezi sa Sarajevom, par. 27.

⁴² Odluka u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 6; Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 14; Odluka u predmetu *Prlić*, par. 12, 15.

Prevod

proceduralnih prava optuženog i interesa ekspeditivnosti koja je u skladu s onom koja je izričito uspostavljena u pravilu 92*bis*".⁴³ Drugo, "nema nikakvog razloga za naročitu skepsu u pogledu činjenica o kojima je presuđeno u drugim predmetima ukoliko se one konkretno odnose na dela, propuste ili mentalno stanje nekog lica kome se ne sudi u ovim predmetima [budući da bi] optuženi u ovim drugim predmetima imali znatno manje podsticaja za osporavanje tih činjenica nego kada se radi o činjenicama vezanim za njihova sopstvena dela; štaviše, u nekim slučajevima bi ti optuženi mogli pozitivno da se opredele za svaljivanje krivice na druge".⁴⁴ Međutim, ovaj uslov ne primenjuje se na ponašanje drugih lica za čije se kažnjive radnje i propuste optuženi tereti odgovornošću putem jednog ili više oblika odgovornosti na osnovu člana 7(1) ili (3) Statuta.⁴⁵

32. Pretresno veće zaključuje da sve predložene činjenice zadovoljavaju ovaj kriterijum.

8. Formulacija neke predložene činjenice ne sme suštinski da se razlikuje od formulacije u prvobitnoj presudi

33. Strana koja traži formalno primanje na znanje činjenica mora ih formulirati na isti način – ili barem na suštinski sličan način – kao u formulaciji koja je korišćena u prvobitnoj presudi.⁴⁶ Pretresno veće mora odbiti da formalno primi na znanje činjenice ako način na koji su formulirane navodi na pogrešan zaključak ili je na drugi način pogrešan.⁴⁷

34. Predložena činjenica 11 glasi: "Od 10. avgusta 1994. do 21. novembra 1995. godine, ljudi koji su živjeli na području Sarajeva unutar linija sukoba bili su stalno na meti granatiranja i snajperskog djelovanja".⁴⁸ Tužilaštvo je deo ove rečenice doslovno prepisalo iz Prvostepene presude u predmetu *Milošević*, pa Pretresno veće smatra da je primereno da pojasni zaključke o činjeničnom stanju tako što će je dopuniti dodavanjem teksta u kurzivu: "...ljudi koji su živjeli na području Sarajeva unutar linija sukoba bili su stalno na meti granatiranja i snajperskog

⁴³ Odluka u predmetu *Karemera i drugi*, par. 51.

⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁵ V. Odluka u predmetu *Karemera i drugi*, par. 48, 52.

⁴⁶ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 14; Odluka u predmetu *Prlić i drugi*, par. 12.

⁴⁷ Odluka u predmetu *Karemera i drugi*, par. 55; Odluka u predmetu *Popović i drugi*, par. 8.

⁴⁸ Zahtev, Dodatak, gde se citira Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 195.

Prevod

djelovanja, mada su neki svjedoci naveli da je stepen intenziteta varirao, naročito kad je u pitanju granatiranje”.⁴⁹ Ostale predložene činjenice ispunjavaju merodavni kriterijum.

9. Rezidualno diskreciono ovlašćenje Pretresnog veća

35. Pretresno veće ima rezidualno diskreciono ovlašćenje da razmotri da li bi formalno primanje na znanje izvesnih činjenica unapredilo ekonomičnost sudskog postupka uz istovremenu zaštitu prava optuženog.

36. U vezi s gorepomenutom predloženom činjenicom 63, koja glasi: “Derviša Selmanović bila je civil”,⁵⁰ Pretresno veće napominje da je Derviša Selimović bila žena stara 49 godina, zaposlena kao pomoćna kuvarica oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH).⁵¹ Pretresno veće u predmetu *Milošević* je zaključilo da je 10. decembra 1994. godine “Derviša Selmanović pogođena iz mitraljeza i teško ranjena u nogu dok je bila u stražnjem dvorištu jedne kuće na Sedreniku” i da je te hlice “ispalio pripadnik SRK”.⁵² Ona je skupljala drva u dvorištu, nije bila naoružana i bila je odevena u civilnu odeću, pošto nikad nije nosila vojnu uniformu.⁵³ Iz tih razloga, Pretresno veće u predmetu *Milošević* zaključilo je sledeće: “Derviša Selmanović, kao nenaoružana kuharica, potpada pod član 4A(4) Ženevske konvencije III, zbog čega je treba smatrati civilom u skladu s članom 50 Dopunskog protokola I”.⁵⁴ Žalbeno veće je potvrdilo taj zaključak.⁵⁵

37. Pretresno veće smatra da ova predložena činjenica, posmatrana u kontekstu Prvostepene presude u predmetu *Milošević*, prvenstveno predstavlja pravni zaključak. U skladu s tim, Pretresno veće primenjuje svoje diskreciono ovlašćenje i odbacuje predloženu činjenicu 63.

38. Pretresno veće zaključuje da prihvatanje ostalih predloženih činjenica služi interesima pravde i da je u skladu s pravom optuženog na pravično suđenje.

⁴⁹ Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 195 (naglasak dodat).

⁵⁰ Zahtev, Dodatak, gde se citira Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 366, Drugostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 199.

⁵¹ Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 361-362.

⁵² Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 366.

⁵³ Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 365.

⁵⁴ Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 366.

⁵⁵ Prvostepena presuda u predmetu *Milošević*, par. 198-200.

*Prevod***D. Dispozitiv**

39. Iz tih razloga i na osnovu pravila 54 i 94(B), Pretresno veće

delimično **ODOBRAVA** Zahtev i formalno prima na znanje sledeće predložene činjenice:

- a) 1-10, 12-62, 64-92, 94-113;
- b) 11 i 93, uz izmene navedene u ovoj odluci.

ODBIJA da formalno primi na znanje predloženu činjenicu 63.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Bakone Justice Moloto,
predsedavajući sudija

Dana 12. januara 2010.

U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]